

SESSION 2025

**CAPES
CONCOURS EXTERNE**

SECTION : LANGUES RÉGIONALES

CATALAN

**ÉPREUVE ÉCRITE DISCIPLINAIRE APPLIQUÉE
PORTANT SUR LE CATALAN**

Durée : 6 heures

L'usage de tout ouvrage de référence, de tout dictionnaire et de tout matériel électronique (y compris la calculatrice) est rigoureusement interdit.

Il appartient au candidat de vérifier qu'il a reçu un sujet complet et correspondant à l'épreuve à laquelle il se présente.

Si vous repérez ce qui vous semble être une erreur d'énoncé, vous devez le signaler très lisiblement sur votre copie, en proposer la correction et poursuivre l'épreuve en conséquence. De même, si cela vous conduit à formuler une ou plusieurs hypothèses, vous devez la (ou les) mentionner explicitement.

NB : Conformément au principe d'anonymat, votre copie ne doit comporter aucun signe distinctif, tel que nom, signature, origine, etc. Si le travail qui vous est demandé consiste notamment en la rédaction d'un projet ou d'une note, vous devrez impérativement vous abstenir de la signer ou de l'identifier. Le fait de rendre une copie blanche est éliminatoire.

Durée : 6 heures

Coefficient 2

Vous présenterez, en français, une séquence d'enseignement-apprentissage de catalan langue vivante selon le contexte et les consignes ci-dessous :

Contexte :

Thème culturel : « Voyages et migrations »

Classe : troisième, cycle 4

Conditions d'enseignement : langue vivante en section bilingue

Niveau attendu à la fin du lycée : B1 (5 activités langagières) + B2 (plusieurs AL)

Consignes :

1. Proposez une analyse critique de chacun des documents constituant le dossier ci-après.
2. Sélectionnez quatre documents pour l'élaboration de votre séquence, dont obligatoirement les documents 1 et 2. Mettez en relation ces quatre documents et précisez leur intérêt pour la séquence.
3. Exposez les objectifs communicationnels, linguistiques, culturels, éducatifs et la tâche finale que vous envisagez pour la séquence. Précisez l'exploitation de chacun des quatre documents conservés au sein d'une ou plusieurs séances.
4. Identifiez et analysez les faits de langue soulignés dans les documents 1 et 2. Expliquez les objectifs qu'ils permettent de mettre en oeuvre et donnez des exemples d'intégration à la séquence.
5. Détaillez quelques stratégies pédagogiques à plusieurs moments de la séquence, dont l'évaluation et la différenciation, afin de permettre aux élèves d'être acteurs de leur apprentissage.

Liste des documents constituant le dossier :

- Document 1 : Asha Miró, *La filla del Ganges*, Barcelona, La Magrana Butxaca, 2004, p. 9-11
- Document 2 : Pere Quart, «Corrandes d'exili», *Saló de tardor*, Santiago de Xile, 1947
- Document 3 : Joanjo Bosk, «Cançó per Elna», *Cançó per Elna* (disc), Música intuïtiva, 2012

- Document 4 : «Premi Louis Delluc a la millor òpera prima per a “Josep”, amb la participació de TV3», *TV3. cat*, Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuels, 27 de gener de 2021
- Document 5 : Albert Vilagrasa Grandia (coord.), «Doble pertinença», *A Punt 4 B2*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2021, p. 80-81
- Document 6 : David Tormo, «Les camps de réfugiés en Catalogne Nord», *La guerra civil a Catalunya 1936-1939, vol. 4*, Barcelona, Edicions 62, 2005, p. 201 in *Dossier pédagogique réalisé par le Mémorial du Camp de Rivesaltes*

Annexe :

- Bulletin Officiel Spécial n°11 du 26 novembre 2015 : Programme d'enseignement du cycle des approfondissements (cycle 4), Langues vivantes étrangères ou régionales [extrait]

INFORMATION AUX CANDIDATS

Vous trouverez ci-après les codes nécessaires vous permettant de compléter les rubriques figurant en en-tête de votre copie.

Ces codes doivent être reportés sur chacune des copies que vous remettrez.

▪ **Concours externe du CAPES de l'enseignement public :**

Concours
E B E

Section/option
0 4 4 2 E

Epreuve
1 0 3

Matière
9 3 1 2

Document 1 : Asha Miró, *La filla del Ganges*, Barcelona, La Magrana Butxaca, 2004, p. 9-11

L'Asha Miró va arribar a Barcelona, procedent d'un orfenat de l'Índia, quan tenia set anys. En aquesta ciutat l'esperaven uns pares disposats a donar-li tot el que se li pot donar a un fill, a més d'una germana, nascuda, com ella, a l'Índia. Però ni tot l'afecte dels pares, ni el pas del temps podien esborrar moltes preguntes que l'Asha es feia des de petita. I va voler tornar a la terra que la va veure néixer per conèixer-la amb ulls de persona adulta, per recórrer els rastres del seu passat i comprovar si els records que en conservava es corresponien amb la realitat i, sobretot, per saber qui eren els seus pares biològics i per què la van dur a un orfenat de ben petita. La filla del Ganges és el testimoni d'una adopció i un emotiu relat sobre la recerca de les pròpies arrels.

A casa sempre hem parlat de l'Índia, la terra que em va veure néixer. Quan per la tele feien un programa sobre el meu país, ens assèiem tots quatre al sofà —el pare, la mare, la Fàtima i jo— i el vèiem plegats. Tot sovint, a partir d'un reportatge que ens obria una finestra a la bellesa dels paratges i la seva gent o a la pobresa a la qual es veuen abocats, **parlàvem de la nostra infantesa, de com havíem arribat a Barcelona** la meva germana i jo des del mateix país però en moments diferents, de què havia suposat per als meus pares adoptar dues criatures, de com se n'havien sortit amb tanta paperassa que havien hagut de presentar —primer redactaven tota la documentació en castellà i després l'havien de dur a traduir a l'anglès perquè ells no en sabien—, de la barreja d'angoixa i d'emoció que sentien durant els preparatius. Ara penso que van ser molt valents: ens van adoptar a principis dels anys setanta i en aquells moments la seva decisió no era freqüent. Es devien sentir molt sols, sense poder compartir els seus dubtes amb pràcticament ningú, i és també per això que els admiraré sempre. Les sessions al sofà esdevenien un motiu per parlar de l'adopció. I es feia d'una manera tan oberta que constituïa una part més de la nostra vida. Amb l'excusa que **nosaltres érem molt petites quan vam venir** i no recordàvem amb claredat el país d'on havíem sortit, la conversa sempre anava a parar allà mateix: «quan serem grans, hi anirem tots quatre». Per nosaltres seria tornar a la nostra terra, i per a ells, conèixer la terra que els havia donat les filles.

Van anar passant els anys, i no hi havia manera de trobar el moment, quan no era una cosa, n'era una altra. Fins que va arribar un punt en què jo em vaig sentir preparada: volia tornar al meu país. Ara bé, per a mi, tan important com el retorn en si, era la forma de fer-ho: jo no hi podia anar com una turista més. No em veia entrant en una agència de viatges, fullejant catàlegs de paquets turístics i triant el que m'oferís bons hotels i un recorregut prometedor. No, no era això. Coneixent la realitat de l'Índia, no em resignava a estar-me de braços plegats mirant passar el país davant dels ulls. No es tractava d'anar a l'Índia a visitar temples i palaus majestuosos, recórrer valls i serralades, i regatejar per comprar quatre records. Hi havia de tornar amb les mans plenes, perquè en la meva segona vida tot m'havia estat donat: una família, unes amistats, una educació; en definitiva, una vida lliure.

Dins meu es regirava un sentiment de pertinença a la terra tan intens com ho era el sentiment d'estranyesa. Esperava aterrar en un país que seria el mirall de la meva persona, on per atzar ja no hi vivia perquè, d'entre milions de criatures, el destí se'm va endur.

Document 2 : Pere Quart (Joan Oliver 1899-1986), «Corrandes d'exili», *Saló de tardor*, Santiago de Xile, 1947

Corrandes d'exili

Una nit de lluna plena
tramuntàrem la carena
lentament, sense dir re.
Si la lluna feia el ple
també el **feu** la nostra pena.

L'estimada m'acompanya
de pell bruna i aire greu
(com una marededeu
que han trobat a la muntanya).

Perquè ens perdoni la guerra,
que l'ensagna, que l'esguerra,
abans de passar la ratlla,
m'ajec i beso la terra
i l'acaronó amb l'espatlla.

A Catalunya deixí
el dia de ma partida
mitja vida condormida;
l'altra meitat **vingué** amb mi
per no deixar-me sens vida.

Avui en terres de França
i demà més lluny potser,
no em moriré d'enyorança
ans d'enyorança viuré.

En ma terra del Vallès
tres turons fan una serra,
quatre pins un bosc espès,
cinc quarteres massa terra.
"Com el Vallès no hi ha res".

Que els pins ceneixin la cala,
l'ermita dalt del pujol;
i a la platja un tenderol
que bategui com una ala.

Una esperança desfeta,
una recança infinita.
I una pàtria tan petita
que la somio completa.

Document 3 : Joanjo Bosk, «Cançó per Elna», *Cançó per Elna* (disc), Música intuïtiva, 2012

Cançó per Elna

Un cos menut enmig de la sorra
Perd la vista a l'horitzó,
El futur li obra les portes,
La mort les hi tanca de cop.

- 5 “Perquè el perdoni la guerra
Que l'ensagna, que l'esguerra”,
Ell ja ha travessat la ratlla
I no vol besar la terra que el maltracta.

- Vaig trobar la vida
10 A les platges d'Argelers,
Elna, franca i suïssa
L'altra cara de l'infern.
Vaig perdre la vida a les platges d'Argelers,
Elna, franca i suïssa,
15 L'altra cara de l'infern.

Mai més
Mai més
Mai més
Mai més

Document 4 : «Premi Louis Delluc a la millor òpera prima per a “Josep”, amb la participació de TV3», TV3. cat, Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, 27 de gener de 2021

Premi Louis Delluc a la millor òpera prima per a "Josep", amb participació de TV3

La pel·lícula d'animació francesa i catalana "Josep" ha rebut el premi Louis Delluc a la millor òpera prima, un guardó atorgat per la crítica francesa. El film, dirigit pel dibuixant Aurel i amb la participació de TV3, explica la commovedora història de Josep Bartolí a l'exili.

La crítica francesa ha concedit el premi Louis Delluc 2020 a la millor pel·lícula de debut a "Josep", el film dirigit pel dibuixant Aurel que homenatja la figura del dibuixant i exiliat republicà Josep Bartolí, així com la de tots aquells que van haver d'escapar d'Espanya durant l'època més fosca de la història recent.

El llargmetratge compta amb les veus protagonistes de Sergi López, Bruno Solo i Sílvia Pérez Cruz. La cantant ha compost també la banda sonora i n'interpreta el tema principal, "Todas las madres del mundo", basat en un poema de Miguel Hernández.

Els premis Louis Delluc, que s'anomenen així en homenatge al primer periodista francès especialitzat en cinema i fundador dels anomenats "cineclubs", s'atorguen anualment des del 1937, i el jurat, format per crítics i cineastes francesos, guardona tant la millor pel·lícula francesa com la millor òpera prima de l'any.

Continua la suma de guardons

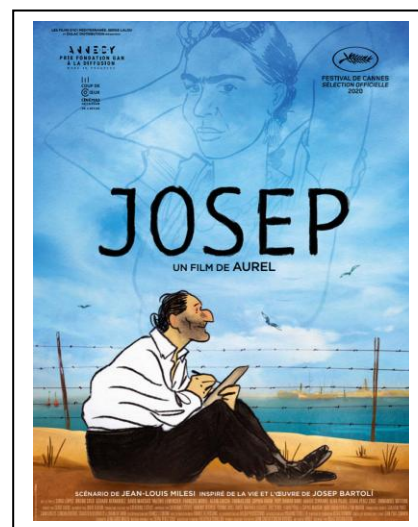
La pel·lícula, que aquest mes ja havia estat premiada per partida doble en la 26a edició dels Premis Lumières, en les categories de millor pel·lícula animada i millor música per a la seva compositora Sílvia Pérez Cruz, ja ha estat un èxit de taquilla a França i ha obtingut reconeixements arreu del món. Els més recents: als Premis del Cinema Europeu 2020, on va ser guardonada com a millor cinta d'animació; al Festival Internacional de Cine de Guadalajara, a Mèxic, on va ser premiada com a millor llargmetratge d'animació, i al Festival de Cine Inèdit de Mèrida, on va rebre el premi a millor pel·lícula.

Anteriorment, ja havia aconseguit el premi a millor guió i premi del públic a l'Athens International Film Festival; el premi del jurat al Festival War On Screen, que se celebra a Châlons-en-Champagne, a França; el premi del públic al Festival Film Fiction Historique, que se celebra a Plaisance-du-Touch, també a França; el premi Bayard especial del jurat al Namur Film Festival, de Bèlgica; el premi pel·lícula jove a Abycine, Festival de Cine d'Albacete, i el premi a la millor direcció a la Seminci, Semana Internacional de Cine de Valladolid.

El film ha participat en molts altres festivals, entre els quals destaca el segell de la secció oficial del Festival de Canes i la seva presència als Premis Goya, al Zurich Film Festival, al Festival de Cine Español de Tolosa de Llenguadoc, al Tallinn Black Nights Film Festival i al REC Festival Internacional de Cinema de Tarragona.

Sinopsi

Febrer del 1939. Aclaparats per l'onada de republicans que fugen de la dictadura de Franco, el govern francès opta per confinar els espanyols en camps de concentració. En un d'aquests camps, dos homes, separats per un filat de punxes, es fan amics. Un d'ells és Josep Bartolí, un dibuixant que lluita contra el règim de Franco. L'altre és un gendarme francès que l'ajuda a sobreviure, fins que aconsegueix escapar a Mèxic, on coneixerà Frida Kahlo.

DOBLE PERTINENÇA

A. Coneixes algú que se senti de dos llocs diferents? Quins avantatges i quins inconvenients hi veus? Parla'n amb un company.

Pots conèixer dues cultures!

Sí, això està bé. Però et pots sentir que no ets d'enlloc.

B. Llegeix l'entrevista a Rimsha Asghar i relaciona cada pregunta amb la resposta corresponent. Fes-ho amb un company. Després escriu un títol per a l'entrevista i compareu-lo amb els títols dels companys.

- 1 Et defineixes com a catalana de naixement i pakistanesa d'origen. Has tingut mai la sensació de no pertànyer a cap lloc?
- 2 Qui ets i com has arribat fins aquí?
- 3 I tu, vas tenir ningú al costat que t'expliqués la teva situació?
- 4 Hi ha res que vulguis dir a les persones que es troben en el teu cas?
- 5 Va ser difícil instal·lar-se a Barcelona? Vau trobar suport enlloc?
- 6 Tens cap queixa de la teva situació?
- 7 Et queda gens d'energia després de viure tan intensament?
- 8 Hi ha gaire gent en la teva situació?
- 9 Quina és la teva història familiar?

RIMSHA ASGHAR sap què és viure entre dos mons. Catalana de naixement, pakistanesa d'origen, coneix bé què significa ser d'aquí i que, a la vegada, et considerin d'allà. Reivindica el dret de molts joves, fills de pares immigrants, de deixar de ser anomenats immigrants de segona generació, ja que ells han nascut a Catalunya i no n'han marxat mai. Estudia Medicina per retornar a la societat tot el que ha rebut.

Em dic Rimsha, tinc 21 anys i soc catalana d'origen pakistanès. Vaig néixer a Barcelona, al barri del Raval, on encara visc amb la meua mare i cinc germans més. Els meus pares es van separar fa vint anys, de manera que la mare ha hagut de treballar molt per tirar endavant la família ella sola. No ho ha tingut gens fàcil, per això sempre li estaré agraïda per tot el que tenim.

És una història en moviment constant. La meua mare se'n va anar del Pakistan quan tenia 13 anys, com a conseqüència de la situació inestable del país. Ella i la seva família es van instal·lar a Síria. Als 18 anys va conèixer el meu pare, també del Pakistan, i es van casar. Van viure a Síria deu anys, van marxar dos anys a Alemanya i després ja es van instal·lar a Barcelona, que és on vaig néixer jo.

Quan arribes a una gran ciutat com Barcelona, l'únic suport que reps és el dels parents que ja fa temps que hi viuen. No és fàcil començar de nou a milers de quilòmetres de distància. Arribes a un lloc nou, no coneixes la llengua del país, no tens papers, no tens feina estable i en conseqüència convius permanentment amb la por. A més, tens la responsabilitat de mantenir dues famílies: la de Barcelona i la de fora.

Al contrari, podríem dir que jo visc en dos mons: el de casa i el de fora. A casa la mare sempre ha vetllat per mantenir les tradicions pakistaneses: amb la família portem la roba tradicional, celebrem les festes d'allà i

parlem la llengua d'allà, el panjabi. A fora, al carrer, vaig vestida diferent i parlo català amb tothom. Des de sempre he comprès que tinc una doble pertinença; així és que, més que un problema, per a mi és un enriquiment.

Mira, és molt pesat que constantment et preguntin d'on ets quan has nascut aquí. Per tant, m'agradaria que ens deixessin de dir immigrants de segona generació. Som catalans com qualsevol altre! Jo soc d'aquí de tota la vida!

I tant! Som molts els joves de pares immigrants que hem nascut aquí a Catalunya i que, de fet, no n'hem marxat mai. Cada cop n'hi ha més.

Sí, que és molt important que busquin referents en persones que ja han viscut el que elles viuen ara, perquè se sentin acompanyades. I que estiguin orgulloses de ser d'aquí i tenir arrels d'altres llocs.

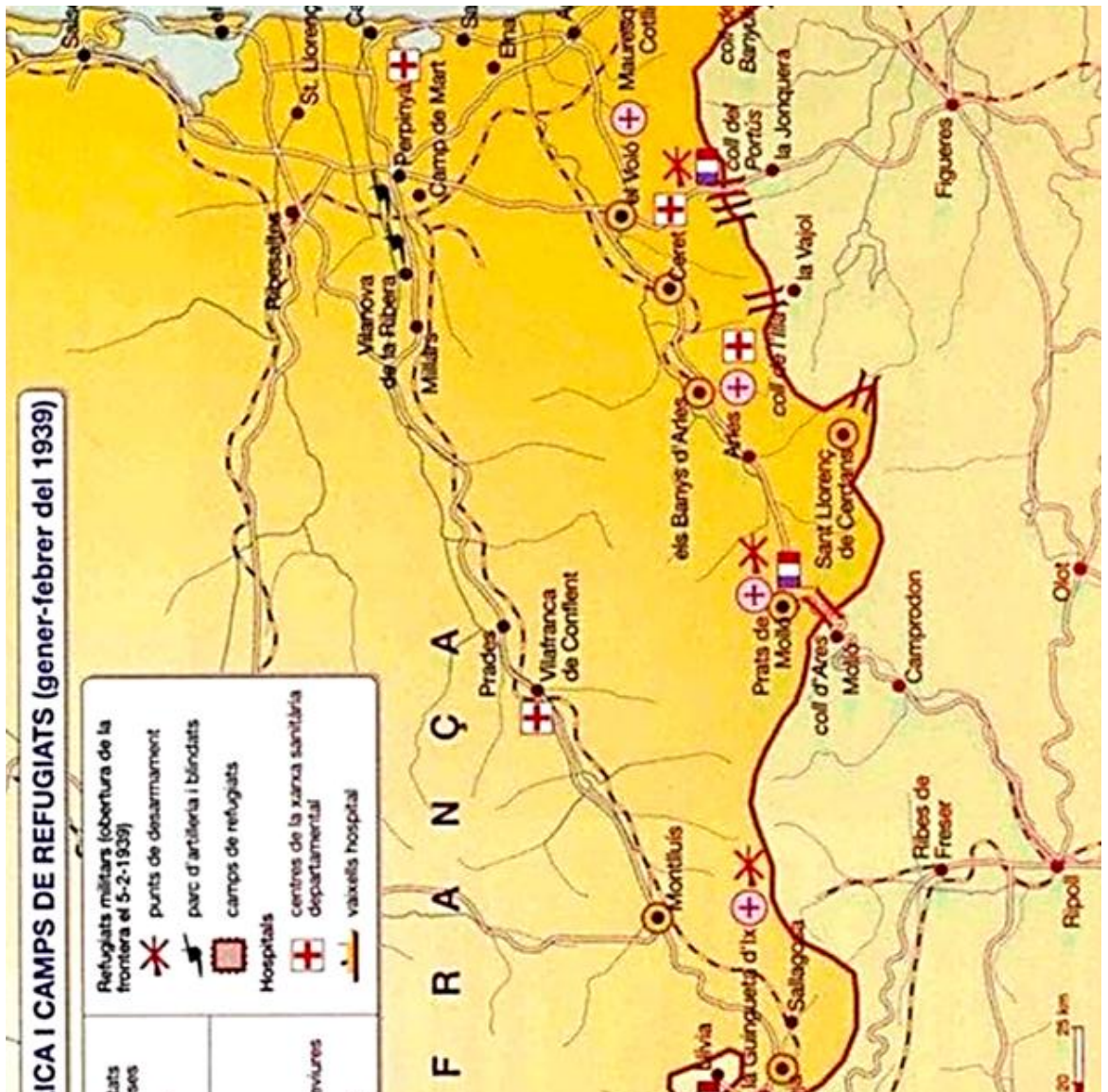
En el meu cas, potser perquè anava a una escola del Raval i allà la majoria teníem la família que era de fora, les mestres ens van ajudar molt i ho vaig viure amb certa naturalitat. Però sé que hi ha molts joves i adolescents que ho viuen malament i tenen una crisi d'identitat important.

I tant! Tinc energia de sobres! Mira, ara soc a la universitat. Estudio la carrera que m'agrada, Medicina, i parlo sis idiomes. Què més puc demanar?

Fixa't en els connectors destacats de les respostes de l'activitat B i marca la funció que tenen entre les opcions que hi ha al quadre. Saps trobar-ne d'equivalents en la teua llengua o en altres llengües que coneixes? Parla'n amb un company.

- Expressen una causa.
- Expressen una conseqüència.
- Expressen una finalitat.

Document 6 : David Tormo, «Les camps de réfugiés en Catalogne Nord», *La guerra civil a Catalunya 1936-1939, vol. 4*, Barcelona, Edicions 62, 2005, p. 201 in *Dossier pédagogique réalisé par Mémorial du Camp de Rivesaltes*

Annexe

Bulletin Officiel Spécial n°11 du 26 novembre 2015 : Programme d'enseignement du cycle des approfondissements (cycle 4), Langues vivantes étrangères ou régionales [extrait]

Croisements entre enseignements

Le travail entre disciplines apporte une diversité des formes de discours, (descriptions, narrations, explications, argumentations, exposés, récits...) des supports utilisés, des modalités d'activités (expositions, diaporamas déposés sur l'ENT, web journal, vidéos archivées pour les élèves de l'année suivante, retours sur expérience de séjours linguistiques et culturels, collectifs ou individuels, physiques ou virtuels...). C'est l'occasion de développer des pratiques réflexives avec l'aide de l'enseignant sur l'usage de ressources de différents types (scolaires et extrascolaires), pour l'apprentissage des langues (ex : usage des traducteurs numériques).